

«باوهر به هه لاتی فرۆکه وانه که ناکه یین»

پشتیوان سهدوللا

هه لاتی زوریان بۆ ئازادکردنی داوه هه لاتی بۆ ئه و مه سه ش په یوه ندیان به چه نده پارێزه ریکه وه کردوه و پارهیکی زوریان داوه. به پینی راگه یانندی ئاسایشی گشتی - سلیمانی رۆژی ۲۰۰۸/۱۰/۲۵ له کاتی چاره سه رکردنیدا له نه خۆشخانه یه کی سلیمانی له ده ست ئاسایشی گشتی هه له اتوه. گۆران ئه ده مه وتی: «نه سه رۆکی دادگا که وه نه ئیمه ش باوهر به هه لاتی فرۆکه وانه که ناکه یین، من داوا ده کم ئاسایش راستییه که به هاو لاتیان بلیت».

دوای ئاشکراکردنی هه والی هه له اتنی فرۆکه وانیکی تۆمه تباری کیمیابارانی هه له بجه، ئاسایشی گشتی - سلیمانی به وه تۆمه تبار ده کریت، که ئه وه هه واله دووره له راستییه وه. تاریق ره مه زان، پاسه وانی ئه و فرۆخانه ی کردوه که هه له بجه یان کیمیاباران کردوه، له سه ره ده می رژی می به عسدا تاریق که سینیکی دیارو ده سترویشتوو بووه، له سالی ۲۰۰۵ له لایه ن هیزه کانی ئاسایشی گشتی - سلیمانی وه ده ستگیر کر، دوای ده ستگیر کردنه که ی، که سوکاره که ی

ده گه ریخته وه. گۆران ئه ده مه ئاماژه ی به وه کرد؛ دادگاییکردنه که دواکه وتوه، چه نده هۆکاریکیش هه بوون بۆ دواکه وتی دادگاییه که، له وانه که وره یی وه سه ستیاری که یسه که، هه ره وه ها وه رگرتنی ئیفا ده ی ژماره یه کی زۆر له سکالا کار. هه ره وه ها باسی له وه شکرد، که دواخستی دانیشتنه کانی دادگا بۆ سه ره تای مانگی شو بیات بۆ ئه وه ده گه ریته وه، که له ئیستادا دادگای بالآ دانیشتن له سه ره چه نده که یسیکی تر ده کات.

دادگاییکردنی تۆمه تباری که یسی هه له بجه له لایه ن پینچ دادوه ره وه به ریوه ده چیت، که سیانیان عه ره بن و دووانیان کوردن، چوار پارێزه ره ی کوردیش که پینکا توون له (گۆران ئه ده مه، به کر سدیق، ئیبراهیم مسته فا، فه رج عه بدوللا) ده ستی پارێزه رانی دۆسیه که ن، ئه و تۆمه تباره سه ره کیانه ی که ئیستا لیکۆلینه وه یان له گه لدا ده کریت، (عه لی حه سه ن، سولتان هاشم، فه رحان مو تله گ، سا بر ئه لدری).

دادگاییکردنی تۆمه تباری

دۆسیه ی کیمیابارانی

هه له بجه بۆ سه ره تای مانگی

شو بیات دوا خرا و سه رۆکی

ده ستی پارێزه رانی

دۆسیه که ش ئاماژه به

بوونی چه نده که مو کو پی و

که مه تر خه میه که ده کات

له به ریوه چوونی پرۆسه ی

دادگاییه که وه ئاشکرا شیکرد

جگه له تۆمه تباره کانی

ئیسیتا، چه نده ناویکی تریش

بۆ دادگا به رزه ده که نه وه

له ئاینده دا لیکۆلینه وه یان

له گه لدا ده کریت.

به ریوه چوونی دانیشتنه کان

ئاماده نه کردن و نه بوونی وه رگیزی شه ره زاو گرنگیان به لایه نی ئه منی و کیشه ی ها تو چۆی پارێزه ران و سکالا کاران بوونه ته هۆی خراپ به ریوه چوونی ره وتی دادگا.

سه رۆکی ده ستی پارێزه ران، ئاماژه بۆ ئه وه ده کات، که له سه ره تا وه ره وتی دادگاییه که به باشی به ریوه نه ده چوو، چونکه دادگا وه رگیزیکی یاسایی ئاماده نه کرد بوو، به لکو به ناچار یی لیکۆلریکی کورد به وه رگیز دانرا، جگه له وه ش پارێزه رانی کوردو سکالا کاره کان کیشه ی ها تو چۆ مه سه له ی ئه منیان هه بوو، ئه مانه وایان کرد دادگاییه که بۆ چه نده رۆژیک دوا بخریت، به لām له گه ل ئه وه شدا به لینیان داوه له داها تو دا ئه و کیشه نه چاره سه ریکه ن.

دادگای بالآ تاوانه کان باوهری به هه لاتی فرۆکه وانه که نیه

دواکه وتنی دادگاییه که

له کۆتایی سالی ۲۰۰۴ وه ده ستکرا وه به کارکردن له که یسی هه له بجه داو ئیفا ده ی (۳۹۰) سکالا کارو پسپۆرو شه ره زا وه رگیرا وه، له مانگی ته مموزی سالی ۲۰۰۷ دا، که که یسه که ره وانه ی دادگای بالآ تاوانه کان کرا وه، ۲۰۰۸/۱۲/۲۱ یه که م دانیشتنی دادگا ده ستپین کرد له سه ره که یسه که وه ی سن دانیشتن، بریاره ۲۰۰۹/۲/۱ دانیشتنه کان ده ستپین که نه وه.

به پینی قسه ی سه رۆکی ده ستی پارێزه رانی که یسی هه له بجه، دادگاییکردنی تۆمه تباری که یسه که له کاتی خۆی دواکه وتوه وه هۆکاره که ییشی بۆ که وره یی و زوری سکالا کاران

بورهان یاسین: په رله مانی کوردستان ئیفلجیجه و ده ربری ستراکتوری حیزبوکراتییه

دیه فازل

۲-۲

بورهان یاسین له به شی دوومه سی دیمانه که پیدایه گه ل رۆژنامه، تیشک ده خاته سه ره نه گه ره کانی جیبه جیکردنی پرۆژه کانی چاکسازی له هه ریما داو به راوردی ده کات له گه ل ئه زموونی ولاتانی تر دا.

رۆژنامه: له ولاتانی ده ره وه پرۆژه کانی چاکسازی چۆن کار یان له سه ره ده کریت؟

* له راستیدا جیاوایی گه وه هیه له نیوان ولاتانی به سیستم نادیموکراسی له لایه کی ولاتانی به سیستم دیموکراسی له لایه کی تره وه، له حاله تی یه که م دا پرۆژه ی چاکسازی و گۆرانکاری هی هه لپژارده (نخبه) یه، یا راستتر بلین هی تا که سه رکرده یه (واته ئه وه ی پینی ده بیژن چاکسازی له سه ره وه را)، ئه مانه ش نمونه یان له خوره لاتی ناوه راستدا زۆرن، وه ک ته تا تو ر ک، ره زا شاو جه مال عه بدولناسر... به لām له حاله تی دو وه م دا له سیستمی دیموکراسیدا پرۆسه که ته واو جیاوازه، ئه وه ی گرنگه ئه وه یه که هه رچه نده میکانیزمه کان زۆرن له حاله تی سیستمی دیموکراسیدا، به لām شتیکی سه ره کی له حاله تی گۆرانکاری له سیستمه دیموکراسییه کان ئه وه یه که رای گشتی چالاکی، به یی ئه وه ی ناچار کراییت، چالاکانه به شداریی له پرۆسه ی گۆرانکاری دا ده کات، هه لبه ته مه رچیکی گرنگی ئه و به شداریی هه ئه وه یه که میدیایه کی ته واو ئازادو به یی مه رج به شداریکردنه له ژبانی سیاسی و گۆرانکارییه کانا، هه ره مه هینیانی چوارچیوه فیکریه که ی گۆرانکاری تا پرۆژه، تا پلاندانان بۆ

ده ستپین کردنی پیزانین بیته به هه موو ئه وه هه ولانه ی که تا ئیستا دراون به ئاراسته ی چاکسازی، ئه مه کاریکی دیموکراسیانه یه و هینمایه که که هه موو هه وله کان ده خویندینه وه و حسابییان بۆ ده کریت، به م شیوه یه هه موو لایه نیک ده بن به خاوه ن پرۆژه که وه هه موو شیان له به رپرسیاریتی سه ره که وتنییه وه ده گلین، به و مانایه ش چاکسازی سیاسی ته واوی پانتایی سیاسی ده کریته خو، چاکسازی پانتایی سیاسی نه ته وه، نه ک هی تا قمیگ یا حیزبیک، ده کریته وه.

ئهم حاله ته نه ک هه ره به ره وه رووی چاودیزی سیاسی ده بیته وه، به لکو بۆ نمونه به جیدی به ره وه رووی خودی پرۆژه که ی مام جه لالو هه ره هه ولینی یه کیتی بۆ چاکسازی ده بیته وه. دوا جار تو چاکسازی له پانتاییه کی سیاسی دا ده کت که پارته تیندا نه ک هه ره به شداریکی کارای سیاسییه، به لکو بگره به زۆربه ی پیوه ره بالاده ستیشه.

به هه رحال گه ره په رله مان ده ستیش به ریت بۆ مه سه له ی چاکسازی سیاسی سه ره انسه ری، ئه وا زۆر گرنگه خالی

یه کیتی به ره مه میان هینا وه روئی سیاسی یی له هی زۆریک له په رله مانه کانی ولاتانی ئه فریقیا ش که م تره.

به شه که ی تر له پرسیا ره که ئه گه ره (فه ره زیه یه)، ئایا په رله مان پرۆژه یه که له وانه ی که دراون هه لده بژیریته؟ ئه وه ئه سله ن ئه گه ره هه یه که یکیان هه لپژیریته، یا چی ده کات، ئه و بنه مایانه ی که ده سه لاتی سیاسیان له باشووری کوردستان له سه ره بینا کرا وه، هه یه پرۆژه یه که به یی قبو لکردنی پارته ی سه رۆکه که ی زۆر ئه سه تمه، به لکو ئه سله ن مومکینیش نییه تیبه ریته.

به هه رحال ئه وه ی جینگه ی سه ره سو پرمان و بگره نیگه رانی شه ئه وه یه که له لایه نی یه کیتییه وه ما وه یه کی زۆره نه ک هه ره با سو خوا س ده کریت له سه ره چاکسازی، به لکو پینشه چوونه کانی په یوه ست به و ره ته ی نه و شیروان مسته فا کرتیبه ره و سه ره له لدانی ره گو زۆر شتی

به هه رحال ئه وه ی جینگه ی سه ره سو پرمان و بگره نیگه رانی شه ئه وه یه که له لایه نی یه کیتییه وه ما وه یه کی زۆره نه ک هه ره با سو خوا س ده کریت له سه ره چاکسازی، به لکو پینشه چوونه کانی په یوه ست به و ره ته ی نه و شیروان مسته فا کرتیبه ره و سه ره له لدانی ره گو زۆر شتی

تر، ئاماژه وه هینمای ئه وه بوونه که با سو خوا سه کان بۆ چاکسازی تا ئیستا هه ره له ئاراسته ی یه کیتییه وه ها توون، به لām له ئاراسته ی پارته یه که م تا زۆر با سو له پرۆژه ی چاکسازی ده سه لات نه کرا وه.

زۆر جار بۆ چاکسازی

له بواریکدا مه سه له ی

ده ستینا نکردنی کیشه کان و

گه لاله کردنی چوارچیوه ی

چاکسازی وه کو ئه ر ک

به لیژنه یه کی پسپۆری بیلا یه ن

ده سپی ردریت